

דבר-תורה: רעיונות קצרים, משלים וסיפורים לפרשיות השבוע מועדים ואירועים שונים שלוקטו ונאספו לאוצרו של הרב שלמה הלוי שליט"א

חג סוכות

הקבלת שלשת הרגלים לעבודה בשדה

מעניין לראות שכל שלשת הרגלים בתורה ציין בהם הקב"ה את המאפיין החקלאי שבכל חג: "שלש רגלים תחוג לי בשנה את חג המצות למועד חודש האביב וחג הקציר בכורי מעשיך (=שבועות) אשר תזרע בשדה וחג האסיף (=סוכות) בצאת השנה באספך את מעשיך מן השדה".
כתב הרשב"ם: הרי שלשה רגלים תלויים כולם בפירות הארץ אביב (=שהתבואה מתמלאת בו באיביה) וקציר ואסיף, ולפיכך סוכות אף שזמנו בתחילת השנה היהודית מציינת התורה שהוא חל "בצאת השנה", כלומר בסופה של השנה החקלאית (שאח"כ זורעים בחורף).

שאלה:

לכאורה, אין כל קשר בין היבול לחגים. אילו ניתנה התורה לעם שעובד את אדמתו = החי לפי הלוח החקלאי, הדבר היה מובן, אבל התורה ניתנה במדבר סיני לעם שיצא זה עתה מעבודה בחומר ובלבנים, וב-40 השנים הקרובות לא יעבד את האדמה, איך יחוג את החגים? מדוע אם כן הוזכר המועד החקלאי המקביל לאביב, ביכורים ואסיף?!

תשובה:

הזכרת המועדים החקלאיים באה לעורר אותנו למחשבה להראותנו שהחגים קשורים זה בזה כקשר שבין האביב לבין הביכורים והאסיף, לראות את ההקבלה ביניהם ולהפיק את הלקח ממנה.

כדי להבין זאת נראה את תהליך גידול התבואה:

האיכר חרש וזרע, ירדו גשמים וצמחה תבואה. מגיע פסח, התבואה הבשלה ראויה לבהמות. מחכים לשבועות קוצרים אותה, כעת היא ראויה למאכל אדם, אבל עדיין אין מכניסים אותה לבית. חייבת היא לעבור תהליך שהייה בחוץ של כמה חודשים, שהשמש תחמם אותה למרות שהציפורים אוכלים ממנה ועכברים חוגגים, ונמלים לוקחות לחוריהן. זהו תהליך חובה, וזאת למרות שהטל מרטיב אותה, השמש של המחר תייבש אותה שוב.

וכל זה למה? כדי שהתבואה תתחסן ותתחזק ותוכל לשרוד את תקופת החורף.

אלו שלושת המועדים החקלאיים- הבשלת התבואה, קצירתה ואח"כ איסומה.

והקשר לשלשת הרגלים: בראשית היה הגרעין ממנו יצא עם ישראל- אבות, אברהם יצחק ויעקב. היו כאלו שלא נבטו- ישמעאל ועשו. היו גם כאלו במצרים שבקשו להשאיר ולהטמע במצרים ולא רצו להגאל, ומתו בשלושת ימי ההגבלה.

בט"ו בניסן- פסח, באה הגאולה. עם ישראל יצא ממצרים עדיין שקוע במ"ט שערי טומאה- ראוי

ושווה לבהמות. 50 יום עוברים ומגיע מתן תורה, העם בשל וראוי להגיע לדרגת אדם בזכות התורה והמצוות (זוהי הסיבה שבפסח מביאים מהשעורים=מאכל בהמה, ובשבועות מהחיטים=מאכל אדם) ובאמת בשבועות הגיעו לפסגה אך לא לשלמות, והראיה- עשו עגל והתלוננו על המן והמים.

לכן היה חייב העם לעבור תהליך של התחסנות כשם שהגרעין בתבואה חייב לעבור...

אם כך יוצא, שפסח זה יום ההולדת ושבועות- הבר מצווה. עד החוסן של חג הסוכות כבר אפשר לאחר יוה"כ לנפוש בסוכה... להסתופף בצל הסוכה = ענני כבוד, וראוי לבא משיח צדקנו אמן!

חג שמח!

מצווה לפרסם בעבודה ובבית הכנסת